
□ Từ “lưng” trong “lưng mẹ” được dùng theo nghĩa gốc.

PHẦN II

Cho đoạn văn:

Nổi bật trên hoa văn trống đồng là hình ảnh con người hòa với thiên nhiên. Con người lao động, đánh cá, săn bắn. Con người đánh trống, thổi kèn. Con người cầm vũ khí bảo vệ quê hương và tung bừng nhảy múa mừng chiến công hay cảm tạ thần linh, ... Đó là con người thuần hậu, hiền hòa, mang tính nhân bản sâu sắc. Bên cạnh và xung quanh con người đầy ý thức làm chủ ấy là những cánh cò bay lả bay la, những chim Lạc, chim Hồng, những đàn cá lội tung tăng, ... Đó đây, hình tượng ghép đôi muông thú, nam nữ còn nói lên sự khát khao cuộc sống ấm no, yên vui của người dân.

(Theo Nguyễn Văn Huyền, *Trống đồng Đông Sơn, Tiếng Việt 4*)

1. Hãy nêu tác dụng của việc sử dụng nhiều lần từ “con người” trong đoạn văn trên.
2. Từ “nam nữ” thuộc loại từ ghép gì?
3. Từ hình ảnh “cánh cò bay lả bay la” trong đoạn văn, hãy ghi lại một bài ca dao cũng có hình ảnh con cò.
4. Qua đoạn văn, hãy nêu cảm nghĩ của em về truyền thống văn hóa tốt đẹp của dân tộc ta.

PHẦN III

Trong bài giới thiệu về Anh hùng Lao động Trần Đại Nghĩa, có đoạn viết:

Năm 1946, theo tiếng gọi thiêng liêng của Tổ quốc, ông rời bỏ cuộc sống đầy đủ tiện nghi ở nước ngoài, theo Bác Hồ về nước. Ông được Bác Hồ đặt tên mới là Trần Đại Nghĩa và giao nhiệm vụ nghiên cứu chế tạo vũ khí phục vụ cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp. Trên cương vị Cục trưởng Cục Quân giới, ông đã cùng anh em miệt mài nghiên cứu, chế ra những loại vũ khí có sức công phá lớn như súng ba-dô-ca, súng không giật, bom bay tiêu diệt xe tăng và lô cốt của giặc.

(Theo *Từ điển nhân vật lịch sử Việt Nam*, *Anh hùng Lao động Trần Đại Nghĩa, Tiếng Việt 4*)

Là một học sinh ngồi trên ghế nhà trường, noi theo những tấm gương như Anh hùng Trần Đại Nghĩa, em đã làm được nhiều việc tốt. Hãy viết bài văn kể về một việc tốt mà em đã làm.

PHẦN BA: ĐỀ THI THAM KHẢO

ĐỀ SỐ 1

Câu 1 (1 điểm): Hãy sắp xếp các từ sau đây thành 2 nhóm và đặt tên cho mỗi nhóm:

lừa thura, phó phưởng, đi đứng, rì rào, gập ghềnh, mặt mũi, mong muốn, móm mém.

Câu 2 (2,5 điểm): Cho câu tục ngữ: *Lá lành đùm lá rách.*

a. Câu tục ngữ trên có mấy từ? ..... Đánh dấu gạch chéo để phân tách ranh giới giữa các từ.

b. Xác định từ loại của các từ đó.

.....
.....
.....

c. Ý nghĩa của câu tục ngữ là gì?

.....
.....
.....
.....

d. Tìm một câu tục ngữ hoặc ca dao có nội dung tương tự như câu tục ngữ trên.

.....
.....
.....
.....

Câu 3 (1,5 điểm): Xác định chủ ngữ, vị ngữ và kiểu câu (theo cấu tạo) của các câu sau:

a. *Dòng suối đổ vào sông, sông đổ vào dải trường giang Vôn-ga, con sông Vôn-ga đi ra biển.*

.....
.....
.....

..... => ..... Kiểu ..... câu:

b. *Lòng yêu nhà, yêu làng xóm, yêu miền quê trở nên lòng yêu Tổ quốc.*

.....
.....
.....

=> Kiểu câu: .....

Câu 4 (1 điểm): Điền những từ trái nghĩa với từ in đậm vào chỗ trống để hoàn chỉnh các thành ngữ, tục ngữ sau:

- a. Kính.....yêu.....
- b. Trước..... sau.....
- c. ....nhà .....ngõ.
- d. Chân..... đá.....

Câu 5 (1,5 điểm): Hãy chỉ rõ và nêu tác dụng của phép tu từ có trong bài ca dao sau:

*Công cha như núi Thái Sơn
Nghĩa mẹ như nước trong nguồn chảy ra
Một lòng thờ mẹ kính cha
Cho tròn chữ hiếu mới là đạo con.*

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Câu 6 (2,5 điểm): Trời đang oi ả bỗng nổi cơn giông. Con mưa từ xa ào đến thật bất ngờ. Mưa xối xả, ầm ầm như thác đổ. Một lát sau, mưa ngớt hạt rồi dần dần tạnh hẳn.

Dựa vào ý của đoạn văn trên, em hãy viết đoạn văn (12 – 15 câu) tả lại quang cảnh một cơn mưa rào mùa hạ.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

ĐỀ SỐ 2

Câu 1 (2 điểm): Đọc đoạn thơ sau và trả lời câu hỏi:

*Mình về với bác đường xuôi
Thưa giùm việt bắc không nguôi nhớ người.
Nhớ Ông Cụ mắt sáng ngời
Áo nâu túi vải, đẹp tươi lạ thường!*(Tố Hữu)

a) Ghi lại các lỗi chính tả trong đoạn thơ trên và sửa lại cho đúng.

Lỗi   *suôi*

Sửa lại   *xuôi*

b) Em hãy tìm các từ đồng nghĩa có trong đoạn thơ. Các từ đó được dùng để chỉ ai?

Câu 2 (2 điểm): Xác định trạng ngữ, chủ ngữ, vị ngữ trong những câu sau và cho biết theo cấu tạo ngữ pháp câu đó thuộc kiểu câu đơn hay câu ghép?

a) Dưới đáy rừng, tựa như đột ngột, bỗng rực lên những chùm thảo quả đỏ chon chót, như chứa lửa, chứa nắng.

b) Chiếc lá thoáng trông thành, chú nhái bén loay hoay cố giữ thăng bằng rồi chiếc thuyền đồ thám lặng lẽ xuôi dòng.

Câu 3 (1 điểm): Trong câu tục ngữ “*Chết trong còn hơn sống đục*” có những cặp từ nào trái nghĩa? Có thể thay đổi các từ “*trong*” và “*đục*” bằng những cặp từ nào mà nghĩa cơ bản của câu vẫn đảm bảo?

.....
.....
.....

... **Câu 4** (1 điểm): Điền các từ đồng âm khác nghĩa vào chỗ trống trong câu sau:

Họ.....rằng đó là con.....to nhất ở đây.

Câu 5 (1,5 điểm): Trong bài *Tre Việt Nam*, nhà thơ Nguyễn Duy có viết:

*Bão bùng thân bọc lấy thân
Tay ôm, tay níu tre gần nhau thêm.
Thương nhau, tre chẳng ở riêng
Lũy thành từ đó mà nên hơi người.*

Trong đoạn thơ trên, tác giả đã sử dụng cách nói gì để ca ngợi những phẩm chất tốt đẹp của tre: sự đùm bọc, đoàn kết? Cách nói này hay ở chỗ nào?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Câu 6 (2,5 điểm):

*Rằm xuân lồng lộng trăng soi
Sông xuân nước lẫn màu trời thêm xuân.
(Hồ Chí Minh, Rằm tháng giêng)*

Từ ý thơ trên, em hãy viết một đoạn văn ngắn (khoảng 12 - 15 câu) miêu tả quang cảnh dòng sông trong đêm trăng.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

